

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่
เด็กปฐมวัย 2-3ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสมบุญทรัพย์

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์และมีการเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขพัฒนาการเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอยู่อาศัยอยู่ด้วยการรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้นได้มีการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี เพื่อปูพื้นฐานในการเลี้ยงดูเด็กที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้ตามธรรมชาติ ดังนั้นการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะและพัฒนาการให้กับเด็กในช่วงนี้จึงมีความสำคัญมาก จะเห็นว่าในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยนั้นมีความสำคัญ ครูควรจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ให้เหมาะสมและมีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ในการจัดกิจกรรมต้องมีการปรับเปลี่ยนตามอายุและประสบการณ์ของเด็ก (กรมวิชาการ 2546)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงระหว่าง 2-3 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสมบุญ จำนวนเด็กนักเรียนทั้งสิ้น 36 คน พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เด็กนักเรียนไม่สามารถได้ตอบครูได้เนื่องจากขาดทักษะพื้นฐานทางภาษาด้านการฟังและการพูด ส่งผลให้เด็กนักเรียนไม่เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ซึ่งทักษะทางภาษา ด้านการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัยในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 นั้นจัดอยู่ในการจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนบ้านไทยสมบุญ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย พินทุสร(2556) ผลการศึกษาพบว่า คะแนนทักษะด้านการฟัง หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม จากระดับ ควรปรับปรุงเป็นระดับดี และทักษะด้านการพูดหลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมแม้จะไม่เท่ากับทักษะการฟังของเด็กพัฒนาทักษะการพูดจากระดับปรับปรุงเป็นระดับพอใช้

จากสถานการณ์ปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงได้จัดกิจกรรมการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กของเด็กปฐมวัยให้แก่เด็กของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ง่ายต่อการจำและการใช้ทักษะทางภาษาในการฟังได้เหมาะสมกับวัยเพื่อให้ครูสามารถนำกิจกรรมการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองในการพัฒนาทางด้านภาษาและการฟังมาใช้จัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสมบุญทรัพย์ ทำให้ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นว่าเมื่อนบุตรหลานมาเข้าศึกษาจำได้รับการพัฒนาด้านพัฒนาการเด็กเหมาะสมกับวัย

คำถามงานวิจัย

1. หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองมีลักษณะอย่างไร
2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูด ก่อน-หลัง จากการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัยเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านสติปัญญาทักษะภาษา ก่อน-หลัง การใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็ก

สมมติฐานการวิจัย

1. หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านสติปัญญาทักษะภาษา ก่อน-หลัง จากการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัยดีขึ้นก่อนการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็ก

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับชื่อเรื่องหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างการทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัยอายุ จำนวน 3 เรื่องดังต่อไปนี้

1. เรื่อง ร่างกายของฉัน
2. เรื่อง หนูจำหนูทำได้
3. เรื่อง นานาสัตว์โลก

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

- 2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 คน
- 2.2 เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กบ้านสมบูรณ์ทรัพย์ จำนวน 36 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ประสิทธิภาพของหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างทักษะการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัย

3.2 ผลเปรียบเทียบพัฒนาการด้านสติปัญญาทักษะภาษา ก่อน-หลัง จากการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัย

นิยามคำศัพท์

1. หนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง หมายถึง หนังสือภาพที่มีการประกอบคำคล้องจองสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยสอดคล้องกับขั้นตอนการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 3 เล่มดังต่อไปนี้
 เล่มที่ 1 หนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง เรื่อง ร่างกายของฉัน ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูด
 เล่มที่ 2 หนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง เรื่อง หนูจำหนูทำได้ ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูด
 เล่มที่ 3 หนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง เรื่อง นานาสัตว์โลก ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูด
2. ผลการพัฒนาทักษะทางภาษา หมายถึง คะแนนการพัฒนาคูณลักษณะของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกถึงความสามารถในการฟังและการพูด ที่เด็กปฐมวัยได้จากการวัดด้วยแบบประเมินพัฒนาการด้านการฟังและการพูด ก่อน-หลัง จากใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดให้แก่เด็กปฐมวัย
3. ประสิทธิภาพของหนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยเกี่ยวกับความสอดคล้องขององค์ประกอบของหนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง มีความสอดคล้องกันอย่างแท้จริง

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. เด็กเกิดทักษะทางภาษาและการฟังซึ่งนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป
2. ครูสามารถนำกิจกรรมการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดมาใช้จัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสมบุญทรัพย์ทำให้ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นว่าเมื่อนำบุตรหลานมาเข้าศึกษาจะได้รับการพัฒนาด้านพัฒนาการเด็กเหมาะสมกับวัย

1.1 ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการฟังคำสั่ง เรื่องราว คำคล่องจอง คำกลอน เพลง และสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง หรือสื่อสาร หรือตอบคำถามได้ถูกต้อง ประเมินทักษะการพูดจากแบบฝึกหัด แบบประเมินพฤติกรรมและแบบสอบทักษะการพูดฟัง

1.2 ทักษะการพูด หมายถึง ความสามารถในการแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งๆ การสนทนากับครู เพื่อนและบุคคลอื่นๆ ประเมินทักษะการพูดจากแบบฝึกหัด แบบประเมินพฤติกรรมและแบบทดสอบทักษะการพูด